

eul\_wid: ojc-ac

Ρουῖφος ὁ Ἐφέσιος · Rufus of Ephesus

## On Satyriasis and Gonorrhea

Περὶ Σατυριάσεως καὶ Γονορροίας

**Period:** Ῥωμαϊκὴ [Roman](#)  
**Dialect:** Κοινὴ τεχνικὴ [Technical Koine](#)  
**Domain:** Ἰατρικὴ [Medicine](#)  
**Format:** Πραγματεία [Treatise](#)

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ [ΡΟΥΦΟΥ]. ΠΕΡΙ [ΣΑΤΥΡΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΓΟΝΟΡΡΟΙΑΣ. Ἄνθρωπός τις ἦν] ὃ τὸ αἰδοῖον ἐπάλλετο [.

- <sup>1</sup> .....] εἶναι τὸ συμβαῖνον· ὥσπερ [δὲ καὶ .....] λαμβάνει χεῖλη τε καὶ βλέφαρα, καὶ χεῖρας, καὶ πόδας, καὶ δακτύλους.
- <sup>2</sup> Πολλὰς] μὲν καὶ προαγορεύσεις ἐξευρίσκου[σι..ο.....] ἐκ τῶν τοιούτων ἔσεσθαι.
- <sup>3</sup> Καὶ τοὶ μᾶλλον εἰκός ἐστι [..πω....ει....ση]μαντικὸν ἐν ταῖς πλησμοναῖς γινόμενον, ἢ ὅτε ψυ[γείη τὸ σῶμα· ἔκλυ]σιν γὰρ τῆς κατὰ φύσιν διαπνοῆς δηλοῖ, ὅθεν εἰκότ[ως καὶ, τῶν μισανθρώ]πων καὶ τῶν παραπληγικῶν, καὶ τῶν μελαγχολικῶν προηγί[ται.
- <sup>4</sup> Ἐν δὲ] τοῖς ὀξέσι πυρετοῖς καὶ ὁ τοῦ ὑποχονδρίου παλμὸς παρακρουσ[τικὸν], καὶ ὁ τῶν μυῶν, καὶ ὁ τῶν νεύρων· οὐ χρηστὸν δὲ σημεῖον οὐδὲ στόμαχον πάλλεσθαι, [οὐδὲ] ὑστέραν· ταχὺ γὰρ ἐπὶ μὲν τῷ στομάχῳ ἐκλύονται καὶ ἀσῶνται [πά]θει τινὶ ἀρρήτῳ· ἐπὶ δὲ τῇ ὑστέρα τοῖς ὑστερικοῖς ἀλίσκονται· δεινὸν δὲ καὶ καρδίαν χωρὶς τῆς οἰκείας κινήσεως ἄνευ φό[βου], καὶ ἐκπλήξεως, καὶ ὀργῆς πάλλεσθαι, καὶ τὰς ἀρτηρίας παλμῷ συμμιγῇ τὸν σφυγμὸν παρέχειν· καὶ γὰρ ταῦτα κακόν τι δηλοῖ. <sup>[5]</sup>
- <sup>5</sup> Περὶ μὲν δὴ τῶν παλμῶν ἀ[πάντων ὅ]πως τε γίνονται, καὶ οἷα προσημαίνουσιν ἐτέρωθι εἰρήσεται· τὸ δὲ αἰδοῖον ἐπάλλετο μὲν τῷ ἀνθρώπῳ συνεχῶς, καὶ σφ[όδρα· μάλιστα] τε ἦν ὁ παλμὸς τῆς στεφάνης, ὅπερ ἐστὶ [τὸ] μυωδέστατον τοῦ καυλοῦ· παρείπετο δὲ καὶ πόνος ἅμα τῷ παλμῷ· ἐντεῦθεν δὲ καὶ ὀρμὴ πρὸς ἀφροδίσια συνέβαινε, καὶ τοῦ αἰδοῖου ἔντασις· καὶ ὅπ[ότε ἐπι]τεῖνοι τὸ πάθος, στήματος ἦν, ὥσπερ ἀνω[δη]κότος· [διε]δίδου δὲ ὁ πόνος καὶ εἰς τὸ ὑπόστημα, καὶ τὸν περίνεον. <sup>[5]</sup>
- <sup>6</sup> [Ἦν] δὲ αὐτῷ [λυπηρὰ] ἀμφοτέρω, καὶ τὸ μίσεσθαι, καὶ [τὸ] ἀπέχεσθαι τῶν μίξεων· τὸ μὲν γὰρ ἀκολαστότατον αὐτὸν ἀπεδείκνυε, τὸ δὲ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ ἀκολασταίνεин ἤγειρε, καὶ μᾶλλον εἰ πρὸς τοῦτο [ἔ]τι.
- <sup>7</sup> .. ἐπὶ τῷ χρόνῳ μακρῷ?... —Τὸ δὲ σπέρμα τῶν σατυριῶντων καὶ γονορροούντων δαψιλές] εὐρίσκεται.
- <sup>8</sup> Πῶς οὖν ἀπὸ τῶν διδύ[μων εἰς τὸ αἰδοῖον τὸ σπέρμα ἔρ]χεται; τοῦτο γὰρ δοκεῖ μοι καὶ τῷ Ἡροφίλῳ [ἀπορίαν παρα]σχεῖν.
- <sup>9</sup>

Ἐμπέφυκεν εἰς τὸν δίδυμον φλεβίον μὲν ἀπὸ τῆς [κοίλης, ἀρτη]ρίᾳ δὲ ἀπὸ τῆς παχείας· ταῦτα δὲ ἀποσχισθέντα καὶ ὀλί[γον ἀπο]χωρήσαντα τῆς ὀσφύος, διὰ τοῦ περιτοναίου κάτεισιν εἰς τὸν δίδυ[μον· τ]ρίτον δὲ ἀγγεῖον κοῖλον, οὔτε ἀρτηρία, οὔτε φλέψ· οὔτε γὰρ σφύζει, οὔτε ἔναιμόν ἐστιν· ἀπὸ τοῦ πέρατος ἀρξάμενον τοῦ διδύμου καὶ παρενε[χθὲν] ὅλον τὸ μήκος, καὶ σιμῶσαν αὐτὸ μέχρι μὲν τινος ἄνεισι παρὰ τὴν ἀρτηρίαν καὶ τὴν φλέβα, ὑπερβὰν δὲ εἰς τὸν περίνεον ἀποκάμπτεται πρὸς τὸ ὑπόστημα τοῦ καυλοῦ, καὶ ἐμφύεται τῷ οὐρητικῷ πόρῳ, κα[τὰ τὰ] καὶ οἱ παραστάται ἐμφύονται. <sup>[5]</sup>

- 10 Τοῦτο δὴ μοι δοκεῖ διακομίζειν ἀπὸ τῶν διδύμων τὸ σπέρμα, καὶ εἶναι σπερματικόν· κρεμαστῆρα δὲ οὐ κα[λὸν] ὀνομάζεσθαι· οὐ γὰρ κρέμανται οἱ δίδυμοι ἐξ αὐτοῦ μᾶλλον [περ] ἢ ἐκ τῆς φλεβός, [ἢ] τῆς ἀρτηρίας· καὶ πως συλλαμβάνει ταῦτα τῷ παρόντι [λό]γῳ· καὶ γὰρ συναποτέμνεται τῷ διδύμῳ, καὶ ἐστὶ σπασμωδέστατον· [ἐὰν] οὖν ἀμελήσας τις ἐν χειρουργίᾳ, φόβῳ τῆς ἀπὸ τῶν φλεβῶν αἰμορραγίας σφίγξῃ καὶ τοῦτο, κίνδυνος σπασθέντα ἀπολέσθαι· ὥστε οὐκ ἀπεοικὸς καὶ ταῖς ἐντάσεσι τῶν αἰδοίων συνεργὸν εἶναι, καὶ τὴν πλείστην ἔχειν εἰς τὸ μίσγεσθαι δύναμιν, εἴ γε μὴν ἐν τοῖς περὶ τὰ ἀφροδίσια πάθεσιν ἢ παραλύεται τι ἢ σπᾶται. <sup>[10]</sup>
- 11 Τὸ μὲν ἐπὶ τοὺς παραστάτας ἄγειν τὰ τοιαῦτα, οὐ πάντῃ συνετόν· ἥκιστα γὰρ νενεύρωνται, ἀλλὰ πάχῃ τινὰ ἐστὶ σαρκώδη καὶ ὑπόλευκα· τῷ δὲ καὶ ἄλλως τετανικούς κινδύνους ἐνδιδόντι, καὶ [τὸ] παραλυθῆναι καὶ σπασθῆναι συγχωρεῖν μᾶλλον εἰκός.
- 12 Οὐ μὴν [οὐδὲ] ἀφαιροῦμαι οὐδὲ τῶν παραστατῶν τὸ συνεργὸν εἰς τὰς μίξεις, ἀλλὰ μοι δοκεῖ ἢ μὲν ἀρχὴ τοῦ σπέρματος ἢ γεννητικὴ ἐν τοῖς ὄρχεσι γίνεσθαι, [ὥς] ἐνεῖναι εἰς τὸ αἰδοῖον· τροφὴ δὲ τις τῷ σπέρματι οἰκεία τῷ ἐσχάτως πεπέφθαι θορικὴ ἀπὸ ἐκείνων τηκομένη συμμιγέσθαι· δι[ὸ] ἡγοῦμαι] κάκεῖνα τελευτᾶν κατὰ ἃ πρῶτον ἐκφύεται τὸ ὑπόστημα [τοῦ καυλοῦ]. <sup>[5]</sup>
- 13 Εἴ τιμι μικρὰ φαίνεται ἢ εὐρυχωρία τοῦ λεγομένου κρεμαστῆρος [οἷ]α δοῦναι τοσοῦτον σπέρμα, ἐνθυμείσθω καὶ τὸ ἀπὸ τῶν παραστάτων γονοειδὲς συμμιγνύμενον.
- 14 Μάλιστα μὲν οὖν παθόντων τῶν διδύμων, καὶ τῶν ἐντεῦθεν πεφυκότων σπερματικῶν ἀγγείων, τὰ νοσήματα γίγνοιτο ἂν, ὅσον περ καὶ κυριώτερα εἰς τὸ ἔργον, καὶ ἐτοιμότερα σπασθῆναι τε καὶ παραλυθῆναι· συγχαλῶτο δὲ ἂν καὶ τῶν ἐτέρων τὰ στόματα, ὥστε ῥωδέστερα εἶναι.
- 15 Καὶ τὰ μὲν ἀπὸ τῶν διδύμων πλέ[ον μὲν] σατυριακά· ἐργωδέστερον δὲ ἰαθῆναι καὶ παραλυθέντα· ὅποσα γοῦν ἐκ σατυριασμοῦ κατέσκηψεν εἰς τὰ γονορροϊκὰ, ἰαθῆναι δὲ οὖν παντάπασιν ἐργώδη· ταῦτα δὲ ἂν καὶ ὀσφύν, καὶ ἰξύας, καὶ γλουτοὺς ἐν τῷ χρόνῳ π[ροσ]καταλεπτύναι· διπλοῦν δὲ ἂν καὶ ἄλλως εἴη τὸ γονορροϊκὸν πάθος· καὶ [γὰρ] ἐπὶ παραλύσει ῥέοι ἂν τὸ σπέρμα, καὶ τῆς θορῆς διαλεπτυνθείσης, [ἢ τῆς] διαίτης τρόπον δριμυτέρας ἢ καταψυχομένης· τὸ γὰρ ψυχρὸν ὕδατοῖ [ὅτι] μάλιστα. Ταῦτα μὲν οὖν διὰ τὸ ἐφεξῆς τοῦ λόγου, καὶ ἵνα τις τὸ [σύμπαν] περὶ τῶν παθημάτων εἶδῃ, γέγραφα· ἄνειμι δὲ ἤδη πρὸς τὸν ἄν[θρωπον], οὗ ἔφην τὸ αἰδοῖον πάλλεσθαι· καὶ πρῶτον μὲν οὖν τούτων θεραπείας ἐρῶ, ἔπειτα δὲ καὶ τῶν ἀποσκημμάτων εἰς ὁπότερα ἂν κατασκήψῃ, ὅπερ οὖν, εἰ καὶ τι ἄλλο τοῦ σώματος ἐπισήμως ἐπάλλετο, συνήνεγκεν. <sup>[5]</sup>
- 17 Ἀλλὰ ἐν πρώτοις τοῦτό μοι δοκεῖ καὶ νῦν συνοίσειν, τεμεῖν τὴν φλέβα, καὶ δίαιταν τὴν ἐφεξῆς λεπτήν τε καὶ ἄοινον διαιτηθῆναι, πλησμονὰς δὲ παραφυλάξασθαι, παραθεωρῆσαι δὲ αἰεὶ καὶ τὰς τῆς γαστρὸς ἐκκρίσεις εἰ πρὸς τὰ εἰσιόντα γίνονται, καὶ καθῆραι μὲν μηδέποτε ἰσχυρῶ φαρμάκῳ, τὸ δὲ ἐπὶ ἡμέρᾳ κενοῦν ἡσυχῇ τοῖς διαχωρητικοῖς. <sup>[5]</sup>

Ἄριστα δὲ τεῦτλον, καὶ λάπαθον, καὶ μαλάχη, καὶ τῆς λινοζώστιδος ὀλίγον πρὸς τούτοις μισγόμενον, ὥς ἂν ποριμώτερα εἴη, καὶ ὀρνιθαρίου ζωμὸς καταρρόφούμενος, καὶ [θαλασσίων κογχαρίων ὁ] ζωμὸς, καὶ ὁ ἀπὸ τῆς κράμβης.

- 19 Οὐ κάκιον δὲ καὶ ὑποκ[λύζειν ἀπαλῶ κλύσματι· τοὺς δὲ] δριμυτέρους κλυσμοὺς μᾶλλον τῶν φαρμάκων ἀ[ποφυλακτέον· αἱ δὲ μ]έτριοι διαχωρήσεις τῆς γαστρὸς, ἄνευ τοῦ συμφέρειν πάσῃ [τῇ νόσῳ, καὶ τὰ κατ]ὰ ὁσφὺν ἐπικουφίζουσιν, ὧν δεῖ πολλὴν πρόνοιαν ἔχειν, ὥς [μήτε πλη]ροῖτο, μήτε ἐρεθίζοιτο· κινητικὰ γὰρ καὶ ἐντατικά ἄμφω [ταῦτα]. <sup>[5]</sup>
- 20 Καὶ τὰς οὐρητικὰς δυνάμεις φυλακτέον· οὐκ εἰσὶ γὰρ ἐπιτήδαιοι, ἀλλὰ [καὶ] ἐρεθιστικά· ὅταν γοῦν βουληθῶμεν ἐπεγεῖραι πρὸς ἀφροδίσια νευαρκηκότα, ταῖς οὐρητικαῖς δυνάμεσι χρώμεθα. Ἐπιφέρειν [δὲ] καὶ τῶν ψυχόντων τῇ ὁσφύϊ, οἷον στρύχνου χυλὸν, ἢ ἀνδράχνης, ἢ ὑοσκυάμου, ἢ κωνείου· ἰσχυρὸν δὲ τοῦτο, καὶ ἡ μήκων ἰσχυρὸν, καὶ τὸ ἀκόνιτον.
- 22 Ἐπεικῇ δὲ, [καὶ πο]λύγονον τὸ θῆλυ, καὶ ἀδιάντου φύλλα τετριμμένα μετὰ ὕδατος, καὶ [ρά]μνου φύλλα, καὶ ἐλξίνη, καὶ τὰ τοῦ τριβόλου φύλλα καὶ ἀρνόγλωσσον, καὶ τὸ ἐπὶ τῶν τελμάτων ἄνθος, καὶ ὁ λωτὸς, καὶ ἡ ἰωνία· τούτοις καταχρίοντα τὴν ὁσφὺν ἀναψύχειν· τὰ δὲ ἀπὸ αὐτῶν καταπλάσματα ἥσσον ἐπιτήδεια· χρήζει γὰρ καταδεῖσθαι, τὸ δὲ ὑποθάλλει, κἂν πάνυ ψυχρὰ προσφέρῃς. <sup>[5]</sup>
- 23 Πήγανον δὲ κατὰ ἥντινα μὲν δύναμιν ὀνίνησι, χαλεπὸν εἰπεῖν· ἔχει γὰρ ἀπορίας πολλὰς· εἰδέναι μὴν καὶ ὄψον καὶ χρίσμα λυσιτελέστατον ὃν τοῖς παροῦσιν· ἀμβλύνει γὰρ τὰς ὁρμὰς τοῦ μίσεσθαι, εἴπερ τι καὶ ἄλλο.
- 24 Ἀναγκαῖον δὲ, καὶ τὸν καυλὸν, καὶ τὸν περίνεον τῶν πραοτέρων ψυκτηρίων καταχρίειν τινί· ὀνίνησι γὰρ ἐγγύτερον, ὥστε, εἰ καὶ τῆς λιθαργύρου, καὶ γῆς τῆς κιμωλίας, καὶ τῆς ἐρετριάδος, καὶ τοῦ ψιμυθίου καταχρίοις, πρὸς τοῖς εἰρημένοις, καὶ ἓν καὶ δύο μίσγων, συμφέροι ἂν, ὅξει δὲ δεῖ διέναι πάντα, ἢ ὕδατι, ἢ οἶνω γλυκεῖ, ἢ σιραίῳ. <sup>[5]</sup>
- 25 Τὸ δὲ θερμαῖνον οὐδένα τρόπον ἐπιτήδειον, οὔτε τὸ αἰδοῖον, οὔτε τὴν ὁσφύν· ἀπωθεῖν γὰρ δεῖ τὸ πληροῦν καὶ τὸ ἐπιφερόμενον, εἴτε αἷμα, εἴτε πνεῦμα τοῦτό ἐστιν, εἴτε ἀμφοτέρω, ὃ καὶ τὴν ἀρχὴν τῶν παλμῶν παρέχειν εἰκὸς· ἄριστα δὲ ἂν ὑπὸ τῶν ψυχόντων ἀπωθοῖτο.
- 26 Δῆλον δὲ καὶ τοῦ οἰδήματος, τοῦ γεγεννημένου περὶ τὸ αἰδοῖον, ὅτι δεῖ τὸν εἰρημένον τρόπον βοηθεῖν, ὥστε καὶ εἰς κοιτῶνα, [ἐπὶ πλευρᾷς κεῖσθαι] κάλλιον τῆς κλίσεως· οὐ γὰρ συμφέρει ὕπτιον ἀναπαύεσθαι· καὶ γὰρ ὃν[ειρωγμῶν κινη]τικὸν, αἰδοίων τῇ θερμῇ.
- 27 Ἀποδιδράσκειν δὲ καὶ λόγους, καὶ ἐνθυμῆ[ματα, καὶ ἐλ]πίδας ἀφροδισιαστικάς, καὶ πρὸ τούτων τὰς ὀψεις, εἰδότα ὅτι καὶ ἐν [ὀνείροις], μῆτι γε τὰ ἐναργῇ, ταῦτα προτρέπει μίσεσθαι, εἰ μ[ὲν λαβρῶς] διαιτῶμενός τις καὶ σίτῳ δαψιλεῖ ἀπέχοιτο τῶν ἀφροδισίων, ἀνιαρῶς [τε] αὐτὸ δράσαι, καὶ ἄνευ τοῦ ἐπιθυμεῖν, ὅπερ οὐχ ἥκιστα παροξυντικόν· εἰ δὲ ὥς εἴρηται διαιτῶμενος, ἀπέχοιτο, ῥᾶστον οὕτω γίγνοιτο ἂν καὶ εὐφορώτατον. <sup>[5]</sup>
- 28 Ἔχει δὲ τι χρήσιμον ἐν ποτῶι ποτε πληρωθῆναι πέρα τοῦ μετρίου, καὶ τοῖς ἐμέτοις κενῶσαι [τὴν] πλησμονήν· φυλάσσεσθαι δὲ ἐν τῇ προσφορᾷ τὰ ἄγαν τρόφιμα, οἷον πλῆθος κρεῶν, καὶ τὰ ἄγαν φλεγματώδη· ταῦτα δὲ τὰ γλυκεὰ τὸ ἐπίπαν ἐστίν· καὶ τὰ φυσώδη ὥπερ τὸ γάλα καὶ τὸν τυρὸν, καὶ τῶν ὀσπρίων κυάμους, καὶ τῶν τραγημάτων τὰς σαρδιανὰς βαλάνους· βολβούς δὲ, καὶ πολυπόδια, καὶ ὅλως τὸ τῶν σελαχίων γένος, καὶ παντελῶς ἐξαίρειν τῆς διαίτης· δοκεῖ γὰρ παρορμαῖν πρὸς ἀφροδίσια. <sup>[5]</sup>
- 29 Πίνειν δὲ φάρμακα, τὸν τοῦ περικλυμένου καρπὸν, καὶ τὴν τῆς νυμφαίας ῥίζαν καὶ ὀνειρωγμοῖς βοηθεῖ, καὶ τῶν ἀληθινῶν ἀποτρέπει μίξεων.

Εἴτε οὖν ὁ παλμὸς προκαλεῖται τὰ ἀφροδίσια, [εἴτε τὰ ἀφροδίσια] ἀνακινεῖ τὸν παλμὸν, συμφέροι ἂν ποιεῖν ἐπὶ ἐκάστω, ὡς εἴρηται.

- 31 Μέγιστον δὲ κεφάλαιον ἢ δίαίτα εἰσφέρεται σωφρονοῦσα καὶ ἐγκρατὴς, τὰ τε ἄλλα, καὶ περὶ τὴν προσφορὰν.
- 32 Ἀλλὰ ἂν μὲν ἐπὶ τούτοις κἀνταῦθα παύηται τὸ σύμπτωμα, εἴη ἂν τὸ δέον ἅπαν γεγονόσ· ἵνα δὲ μηδέποτε ὑποστρέψῃ, χρόνῳ τε ποιητέον ταῦτα, καὶ ταῖς φλεβοτομίαις συνεχέστερον χρηστέον, μάλιστα δὲ τοῦ ἔαρος· τότε γὰρ καὶ πνευματωδέστερον, καὶ πλεῖστον τὸ αἶμα. ῥέποντος δὲ εἰς μὲν γονόρροϊαν, προθυμότερον πίνειν τοῦ περικλυμένου, καὶ τῆς νυμφαίας, καὶ [τοῦ ἀδιάντου], καὶ τῆς ἱριδος, καὶ καταψύχειν τοῖς ἐπιχρίσμασι προθυμ[οτέρως, καὶ τὴν] ἄλλην δίαίταν μὴ πάνυ μὲν πλήσιμιον διαιτᾶσθαι, ὥστε καὶ διαπνεεῖν [συνεχῶς]· συμφέρει γὰρ, εἴπερ τι, καὶ στερόν ταῖς τάλαιπωρίαῖς [καὶ] ἰσχυρότερον ἀποδεῖ[ξαι τὸ σῶ]μα. <sup>[5]</sup>
- 34 Τὴν μὲν οὖν ὁσφὺν τῇ διὰ τῶν ἀλειμμάτων τρίψει, καὶ ταῖς ἐπι[κύψεσι] γυμνάζειν· τὰ δὲ ἄνω ταῖς χειρονομίαις, καὶ ταῖς τῶν κωρύκων ἀφέσει, καὶ τοῖς πυκτικοῖς πόνοις· ἄμεινον δὲ τὰ ἄνω πλεονεκτεῖν, ἵνα ἀντισπῶτο ἡ τροφή, εἴ γε μὴν δύναιτο φέρειν.
- 35 Οἷς δὲ, πρὶν καταλεπτυνθῆναι, καὶ ψυχρολουτεῖν ἄμεινον, ὅσα τε ἄλλα τοῖς ὀτιοῦν παρειμένοις συμφέρει, ταῦτα καὶ νῦν συνοίσει, καταπλάσσειν μὲν τῷ νάπτει τὰ περὶ τὴν ὁσφὺν, καὶ τὸ ἥτρον, πίνειν δὲ τοῦ καστορίου.
- 36 Ἀλλὰ φήσει τις ὑπεναντία ταῦτα εἶναι τῷ ψύχειν.
- 37 Τίς δὲ ἂν λέγοι· ἀλλὰ εἰ τὸν καιρὸν ἐπὶ ἐκάστω λογίζοιο, εἰδείης ἂν ὡς ἀμφοτέρω [κα]λῶς παρήνηται.
- 38 Περὶ μὲν γε τὰς ἀρχὰς καὶ τὴν πρώτην πεῖραν τῆς νόσου ψύχειν ἄμεινον· καὶ γὰρ τὸ ψυχρὸν ἰσχὺν ἐντίθησιν· ὅταν δὲ ναρκήσαντα καὶ παρεθέντα εἰς τέλος ἀκρατῇ σφῶν αὐτῶν καὶ πάνυ ῥοώδῃ γένηται, τότε θερμαντέα τοῖς τε εἰρημένοις, καὶ ἄλλως πως· εἴθε γὰρ τῷ γονορροϊκῷ γενέσθαι ἔντασιν, καὶ ἐπιθυμίαν μίξεως ἀληθινῆς, καὶ ἔτι αὐτὸν κορεσθῆναι μισγόμενον, καὶ χρόνῳ ἀπαλλάξαι· τοῦτο γὰρ σαφεῖς καὶ χρηστὰς ἐλπίδας παρέχει τῇ ἰάσει. Τό γε μὴν χλιαροῖς θερμαίνειν ἐκλυτικόν, τὸ δὲ μειζόνως ξηραντικόν· δέονται δὲ καὶ ἐπιξηραίνεσθαι, ὅπερ νᾶπτω καὶ καστόριον ἄριστα ἐξεργάζονται. <sup>[5]</sup>
- 40 Τοὺς δὲ σατυριασμοὺς θεραπεύειν ταῖς φλεβοτομίαις, τῷ ἐνδεεῖ τῆς διαίτης, ὑδροποσίαις, τοῖς ψύχουσι φαρμάκοις.
- 41 Ἀγαθὸν δὲ αὐτοῖς ἐπιβρεγμα, οἶνος γλυκὺς καὶ ῥόδινον· εἰ δὲ βούλει ποιεῖν ἰσχυρότερον, μίσγειν καὶ τῶν ψυκτικῶν χυλῶν· εἴρηται δὲ τοιαῦτα πολλὰ ὀλίγον ἔμπροσθεν, ἐξ ὧν αἰρεῖσθαι τὸ σύμμετρον τῇ νόσῳ δύναται ὁ ἀγαθὸς ἰατρός.
- 42 Ὑποτιθεῖς δὲ ἔριον ἐξαμμένον οἰσπηρὸν, χρῆσθαι τοῖς ἐπιβρέγμασι κατὰ τε τοῦ ἥτρου καὶ αὐτῶν [τῶν] αἰδοίων· οὐ κάκιον δὲ [καὶ αὐτὰ τοῖς ψυκτηρίοις διὰ] τῶν ἐρίων ἐπιχρίειν, καὶ τὴν ὁσφὺν δὲ [ἀναψύχειν τοῖς αὐτοῖς· ἀγαθὸν δὲ καὶ ψύλλιον] μετὰ τῆς πάλης· ἔψπειν δὲ ἐν γλυκεῖ τὸ ψύλλιον, καὶ οὕτως δεύσας, τὰ μόρια κα[ταπλάσσειν]· ἀναψύχει γὰρ πλεόν. <sup>[5]</sup>
- 43 Προνοεῖσθαι δὲ καὶ γασ[τρὸς διαχωρήσεως], μηδενὶ μέντοι τῶν πυρούντων καὶ δακνόντων φαρμάκων· ταῦτα [γὰρ χο.....]βης, καὶ παρεντείνει τὰς ἐντάσεις· ἀλλὰ ὥστε τὰ μέτρια διαχωρ[εῖν ἐπὶ ἡμέ]ρας· ἐξαρκεῖ δὲ εἰς τοῦτο ἢ τῶν λαχάνων προσφορὰ· εἰ δὲ δοκοῖ καὶ ἰσχ[υροτέρου] τινὸς δεῖσθαι, τῆς ἀλόης οὐδὲν ἂν εἴη βέλτιον ἡσυχῇ κενῶσαι· δύναται δὲ καὶ τὰ ἀπαλὰ κλύσματα παρέχειν τὸ δέον· πάνυ γὰρ προνοεῖσθαι μηδὲ θλίβειν τὴν ὁσφὺν καὶ τὴν κύστιν, ὡς τοῦτο οὐδενὸς ἦσσαν [ὄν] ἐρεθιστικόν· αἱ δὲ κενώσεις ἐκλύουσι τὰς ἐντάσεις. <sup>[5]</sup>

- Εἰ μὲν οὖν πρὸς ταῦτα χαλῶεν, εὖ ἂν ἔχοι· [μενόντων] δὲ καὶ παροξυνόντων ἔτι τῶν παθῶν, σικύας μὲν προσθετέον ἥτρῳ καὶ ὀσφύϊ, καὶ ὅσον πλεῖστον δι' αὐτῶν κενωτέον.
- 45 Ἐπιβρεκτέον δὲ, μετὰ τὰς σικύας, τῷ τοῦ πηγάνου ἀφεψήματι· μετὰ δὲ τῇ ῥίζῃ τῆς ἀλθαίας, ἐν μελικράτῳ ἐφθῇ καταπλαστέον· μίσγειν δὲ τῇ ῥίζῃ, ἢ βουκέρως ἄλευρον, ἢ λινοσπέρματος, ἢ ἄρτον ξηρὸν κεκομμένον καὶ διηθημένον, ἢ τὰ ἀπαλὰ τοῦ ἱπνίτου ἄρτου· καὶ αὐτὸ δὲ τὸ βούκερας ἐν μελικράτῳ ἐφθόν, καὶ τὸ σπέρμα τοῦ λίνου ἐπιτήδεια. <sup>[5]</sup>
- 46 Παρασκευάζειν δὲ καὶ πυρίας, ἔψων ἐν τῷ ὕδατι τῆς μαλάχης, ἢ τοῦ λευκοῖου, ἢ τῆς ἀρτεμισίας, ἢ τοῦ πηγάνου, ἢ τοῦ βουκέρως, καὶ τούτῳ πυριᾶν, ἐγγέων εἰς κρατῆρα καὶ κελεύειν βρέχειν μέχρι τοῦ ἥτρου· πολλάκις γὰρ ἐκλύει τὰς εὐτονίας.
- 47 Ἐν δὲ τούτῳ τῷ τρόπῳ τῆς θεραπείας, καὶ ὅσα ἄλλα τῶν σπασμῶν ἰάματα ἐστὶ, συμφέρει· θάλπισι τε ὅλου τοῦ σώματος, καὶ τὸ διὰ τοῦ σικυωνίου, καὶ τοῦ καστορίου χρίσμα, καὶ ὁ τοῦ καστορίου τρόπος· ταῦτα γὰρ πρὸς ἅμφω τῇ πολλῇ πείρᾳ πεπίστευται ἀρμόζειν, τὰς μὲν παραλύσεις [εἰς] αἴσθησιν καὶ ἰσχὺν ἄγοντα, τοὺς δὲ σπασμοὺς μαλάσσοντα καὶ ἀνιέντα. <sup>[5]</sup>
- 48 —[Ἐπὶ δὲ τῇ προσφορᾷ] ῥᾶ τὰ μὲν ἄγαν τρόφιμα, καὶ τὰ [δύσ]πεπτα, καὶ τὰ φυσώ[δη, καὶ τὰ λυ]τικὰ τῆς γαστρὸς, καὶ τὰ οὐρητικὴν δύναμιν ἔχοντα, πάντα [ἄχρηστα]· ἐσθίειν δὲ τὰ μὲν πρῶτα λεπτῶν ῥοφημάτων, καὶ λαχάνων [μαλάχην,] καὶ λάπαθον, καὶ τεῦτλον, καὶ κολοκύνθην, καὶ θριδακίνης [καυλ]οὺς ἡψημένης, καὶ βλίτον, καὶ ἀνδράφαξιν· δριμύ δὲ μηδὲν προσφέρεσθαι, οἷον εὐζωμον, ἢ ῥαφανίδα, ἢ γογγυλίδα, ἢ ὄρμενον, ἢ πρᾶσον· δοκεῖ γὰρ παρορμᾶν πρὸς ἀφροδίσια. <sup>[5]</sup>
- 49 —[Πήγανον μὲν] συμφέροι ἂν καὶ τῷ γονορροϊκῷ, καὶ τῷ σατυριῶντι· ἥκιστα γὰρ ὄν φουσῶδες, τὰς ὁρμὰς ἐκλύει, καὶ τὸ σπέρμα ἐλαττοῖ· [ἢ δὲ] μίνθη τῷ γονορροϊκῷ μέγιστον βλάβος· διαλύει γὰρ καὶ λεπτὸν τὸ σπέρμα ποιεῖ, ὥς γε καὶ τῷ μὴ πάσχοντι τὰς πέψεις εὐπετεῖς παρέχει· τῷ δὲ σατυριῶντι τάχα ἂν συνενέγκαι, κατὰ τὴν ὑγρότητα τοῦ σπέρματος ἐπανιέῖσα τὸ σφόδρα σύντονον, ἀλλὰ μικρόν· πεφυλάχθαι γὰρ κἀνταῦθα μὴ κατασκήψῃ εἰς γονορροϊαν ὁ σατυριασμός· εἰ δὲ μὴ, δέχοιτο τις τὴν ἀπόσκηψιν, ἡγούμενος ὁπωσοῦν ἄμεινον εἶναι, φυγόντα τὸν ὀξὺν κίνδυνον, κατὰ σχολὴν μετὰ ἀσφαλείας ἰᾶσθαι τὸ ἀπόσκημμα· οἷον δὴ γίνεταί καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, ὅταν ἐν ὀξέσι κατάρρους ἀποστῇ, ἐτέρωθι δὲ ἄλλο τι διαδέξηται, ἢ ἄρθρων πόνος, ἢ δυσεντερία, ἢ διάρροια· τὰ γὰρ τοιαῦτα ἄλλως οὐχ αἰρετά ἐστὶ, τότε δὲ χρηστῶς ἐπιγίνεται τοῖς κινδυνώδεσιν. <sup>[10]</sup>
- 50 Περὶ μὲν τῆς μίνθης σκεπτέον πότερα χρηστέον, ἢ μή· τῶν δὲ ὑπολοιπίων κατὰ τὴν προσφορὰν, κατὰ ὅσον ἐνδίδωσι τὰ πάθη, κατὰ τοσοῦτον ἐφίεναι, καὶ ἰχθυδίων πετραίων ἀπαλοσάρκων γεύεσθαι, καὶ κρεῶν ὀρνιθειῶν.
- 51 Ὅταν δὲ ἐν ἀσφαλείᾳ δοκῶσιν εἶναι, καὶ τῶν ἄλλων κρεῶν προσφέ[ρεσθαι, καὶ τούτων δὲ] πόδας, καὶ ῥιζὰς, καὶ ῥυγχία, καὶ τὴν ἀνακομιδὴν ποιεῖσθαι διὰ τρίψεων, καὶ περιπάτων, καὶ λουτρῶν.
- 52 Ἄρ[τι μὲν οὖν πεπεμμένου] τοῦ πάθους αἱ θερμολουσίαι καὶ ἀναγ[καῖαι καὶ λυτικάι· προϊόντι] δὲ τῷ χρόνῳ τολμητέον καὶ ψυχρολουτεῖν· μέγ[ιστον δὲ εἰς τὴν ἵασιν] τοῦτο· μὴ ταχὺ δὲ ἐφίεναι μίσγεσθαι, καὶ τὰς ὀψεις [καὶ τὰς ὑπονοίας], καὶ πᾶσαν ἔννοιαν ἀφροδισιαστικὴν, καὶ ἀκολαστ[ίαν ἐκκλίνειν], ὅπως διὰ σωφροσύνης καταστήσωσιν αὐτοὺς [εἰς τὸ παν-] τελῶς ὑγιαίνειν. <sup>[5]</sup>